ОБЛАСТИМИЗ ПАХТАСИ 300.000 ТОННАДАН ОШДИ

ЭНДИГИ КУРАШ — 400.000 ТОННАЛИК УЛКАН ХИРМОН УЧУН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 202 (4918).

12 ОКТЯБРЬ ЖУМА 1973 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЙИЛЛИК ПЛАН ТЎҚҚИЗ КУНДА

Сентябрь тугаб октябрь ойи бошланган биринчи куни далаларга «зангори кема»лар олиб чиқилди. Поёнсиз пахтазорлар «оқ олтин» дан либос кийиб деҳқон меҳнатининг нечоғлик зўр бўлганлигини намойиш қилиб турарди. Механизаторлар «пулат от»ларини «оқ олтин» чамани томон бурганларида, бункерлар дастлабки пахталар билан тўла бошлаганида бўлим бошлиғининг ҳаяжони яна ҳам кучайиб кетди. Унинг юзлари севинчга тўлди. Дастлабки машина бункеридаги пахтани тележкага ағдарди. Ана шунда ҳамма қувонч билан ҳосилимиз бу йил баракали бўлди, деб айтди.

Мана шу ҳаяжонли кунлардан бери тўққиз кун ўтди. Бўлим кеча совхоз дирекцияси, партия ташкилоти, ишчилар комитети номига рапорт олиб келди. Пландаги 1816 тонна ўрнига 1823 тонна пахта топширилди. Шундан 1720 тоннаси яъни 95 проценти машиналарда териб олинди. Машинада пахта териш топшириғи 114 процент адо этилди. Ҳар гектар ердан 31,2 центнердан пахта йиғиб олинди. Бўлим ишчилари ва механизаторлари ҳосилдорликни 41,5 центнерга етказиш учун суръатни бўшаштирмаган ҳолда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

— Йиллик планни тўққиз кунда бажаришимизга йиғим-терим ишларини комплекс механизациялаштирганлигимиз катта асос бўлди, — деди Хатамбой Холматов.

Шунча пахтани қўл билан тўққиз кунда эмас, икки ой давомида териш мумкин бўлар эди. Биз бундан кейин ҳам пахтачиликни тўла механизациялаштириш йўлидан борамиз.

Ульянов номли, Алишер Навоий номли бўлимлар ҳам бугун-эрта рапорт берадилар. Совхоз ҳам маррага яқинлашмоқда. Хўжалик 9 октябрга қадар йиллик планни салкам 92 процент адо этди. Кун-кеча беш процентдан ортиқ пахта топширилди. Далаларда машиналар тўхтовсиз ва унумли ишлаб турибди. Машина терими даражаси Салимжон Ҳакимов бошқарувчи бўлган «Дўстлик» бўлимида айниқса юқори. Бўлим шу кунгача топширган пахтасининг 98 процентини машинада териб олди.

С. МАҲКАМОВ.

Оққўрғон райони, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози.

БАЙРОҚ МУБОРАК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1973 йил октябрь ойи биринчи ўн кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сирдарё областида қолдирилди. (Область партия комитетининг секретари ўртоқ Аҳмедов; область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Хайдуров, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Мажидов, совхозлар трестининг директори ўртоқ Мирҳабибов, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Шодиев, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ Хобта, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Абдураимов). Бу область йиллик пахта тайёрлаш планини 88,57 процент, машина терими планини 108,96 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 36,24 процент, машина териминиг 45,86 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областида қолдирилди. (область партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Асомов, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Исоқов, совхозлар трестининг директори ўртоқ Аракелян, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Отаметов, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ Киселев, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Исхоқов). Бу область пахта тайёрлаш планини 80,61 процент, машина терими планини 88,81 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 33,67 процент, машина териминиг 40,24 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сирдарё областининг Боёвут районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ Тухлиев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Бердиназаров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шукуров, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Маҳкамов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Жуманазаров) берилди. Бу район пахта тайёрлаш планини 70,69 процент, машина терими планини 98,99 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 50,28 процент, машина териминиг 78,08 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Тошкент областининг Юқори Чирчиқ районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Пезидиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областининг Оққўрғон районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ Тоиров, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Соибназаров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Саидхўжаев, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Рогачев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Тургунбоев) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 89,73 процент, машина терими планини 97,87 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 48,35 процент, машина терминиг 57,3 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областининг Жиззах районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сурхондарё областининг Термиз районида қолдирилди. (район партия комитетининг секретари ўртоқ Чориев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Назарова, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Сағдуллаев, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Мусаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Маматқулов). Бу район пахтанинг ингичка толали навини тайёрлаш йиллик планини 72,66 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 19,21 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сирдарё областининг Қўриқ ердаги Ильич районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ Абдушоҳидов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Юсупов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Асқаров, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Эгамбердиев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Исроилов) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 75,53 процент, машина терими планини 98,59 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 46,05 процент, машина терминиг 59,74 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областининг Мирзачўл районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент область Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозига (совхоз директори ўртоқ Хоназаров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ғафурова, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Алиев, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Комсков) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 96,89 процент, машина терими планини 104.84 процент бажарган, ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 66,28 процент, машина терминиг 73,6 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё область Ворошилов районидаги «Социализм» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Сирдарё область Ильич районининг қўриқдаги «Правда» совхозига (совхоз директори ўртоқ Раҳмонқулов, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Иброҳимов, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Тилагов, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Қодиров) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 83,82 процент, машина терими планини 95 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 56,84 процент, машина терминиг 64.44 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Андижон область Ленин районидаги В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги номли совхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент область Оққўрғон районидаги «Ленинград» колхозига (правление раиси ўртоқ Пак, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Искандаров, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Қорабоев) берилди. Бу колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 84.38 процент, машина терими планини 103.41 процент бажарган, ўн кун ичида пахта тайёрлашнинг 61,88 процент, машина терминиг 78,33 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Тошкент область Оққўрғон районидаги «Москва» колхозидан олиб берилади.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети шу йил октябрь ойининг иккинчи беш кунлигида районлар ва хўжаликларнинг пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқларини қуйидаги район ва хўжаликларга беришга қарор қилдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи **Юқори Чирчиқ районига** (район партия комитетининг биринчи секретари **И. И. Ладушкин**, район ижроия комитетининг раиси **З. Хўжаев**, район комсомол комитетининг секретари **С. Арзиматов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **И. Холмонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **И. Каримов**, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сифати бўйича бош инспектор **Л. Л. Ткачев** ўртоқлар) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини мавсум бошидан бери 90 процент, шу жумладан машина терими 98,41 процент бажарган. Беш кунликда 15,19 процент, шу жумладан машина теримида 16,06 процент ўсишга эришган. Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **Султон Сегизбоев номли совхозга** (директори **С. Ғоипов**, партия ташкилотининг секретари **С. Чегабоев**, ишчилар комитетининг раиси **З. Осмонова**, бош агрономи **Б. Ғаниев**, бош инженери **Ш. Алимов** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини мавсум бошидан бери 86,26 процент, шу жумладан машина терими 96.35 процент бажарган. Беш кунликда 17,04 процент, шу жумладан машина теримида 21,25 процент ўсишга эришган. Байроқ шу райндаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Зарл коммунизма» колхозига** (раиси **В. А. Хан**, партия ташкилотининг секретари **Қ. Першеев**, бош агрономи **С. Ан**, механизация бўйича раис ўринбосари **И. Кан** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини мавсум бошидан бери 101,19, машина терими планини 119,07 процент бажарган. Беш кунликда 32,49, шу жумладан машина теримида 36,71 процент ўсишни таъминлаган.

Байроқ шу райондаги «Ленинград» совхозидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **К. Маркс номли колхозга** (раиси **Т. Исломов**, партия ташкилотининг секретари **Р. Ҳакимжонов**, бош агрономи **Т. Каримов**, механизация бўйича раис ўринбосари **С. Усмонқулов** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини мавсум бошидан бери 89,78 процент, шу жумладан машина терими 103,69 процент бажарган. Беш кунликда 23,91, шу жумладан машина теримида 30,67 процент ўсишга эришган.

Байроқ шу райондаги Энгельс номли колхоздан олиб берилади.

Оққўрғон районига, С. Сегизбоев номли совхозга, «Зарл коммунизма» ва Карл Маркс номли колхозларнинг ҳар бирига социалистик мусобақа ғолибларига сотиш учун биттадан енгил машина ажратилди.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Пахтакорларимиз тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида меҳнат намуналарини кўрсатишмоқда. Айниқса қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштиришда прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиб, ўз зиммаларига юклатилган вазифани сидқидиллик билан бажаришяпти.

Хўжалигимизда пахтачилик етакчи тармоқлардан бири ҳисобланади. Минг гектар майдонда чигит экилди. Ҳар бир иш ўз вақтида амалга оширилди. Агротехника қоидаларига риоя қилиниб, ғўзаларни меҳр билан парваришлаганимиз сабабли мўл ҳосил етиштирилди. Биз ғўза парвариши даврида қандай ишлаган бўлсак, пахтани териш ва давлатга топширишда ҳам зўр матонат кўрсатиб меҳнат қилмоқдамиз. Ҳар бир бригада, участкада меҳнат зарбдорлари кундан-кунга кўпаймоқда. Ғўзани ўз вақтида дефолиация қилиниши машина теримини ёппасига бошлаш имконини берди. 28 терим машинасининг деярлик ҳаммаси икки сменада ишлаб турибди. Мутахассисларимиз механизаторларга яқиндан ёрдам беришяпти. Терим машиналарида кундалик норма ошириб бажарилаётир. Машиналарнинг кенг пахтазорда жавлон уриши суръатга суръат қўшди. Планни 20 иш кунида бажарилишига эришилди.

Колхоз ҳар гектар ердан 28,5 центнердан хирмон кўтариб 2850 тонна пахта сотди. Бизда пахтани машина билан териш плани ҳам муваффақиятли бажарилди. 2450 ўрнига 2600 тонна «оқ олтин», «зангори кема» бункерларидан тўкилди. Топширилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди. Машина теримида жавлон уриб ишлаган область Советининг депутати Сервер Усеинов 240 тонна пахта терди. Элибой Очилов, Исмоил Муртазоев, Михаил Галин, Егор Асланов каби кема капитанлари 130—155 тоннадан пахта теришга эришдилар.

Машина теримига куч берилиши сабабли Саиджаббор Сулаймонов, Наташа Ковалева, Худойқул Саидов, Пўлат Жабборов, Саидмаҳмуд Иброҳимов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 29—30 центнердан хирмон кўтардилар.

Ҳали далаларимизда ҳосилнинг чўғи мўл. Ҳар бир бригада оширилган мажбурият олган ҳолда меҳнат қиляпти. Илғор бригадаларимиз эришилган ютуқни мустаҳкамлаш билан бирга ҳосилдорликни гектарига 40—45 центнерга етказишга бел боғлашди. Биз далада ҳосилни нес-нобуд қилмай тезда йиғиштириб оламиз. Ҳосилдорликни гектар бошига 38 центнерга етказиб, пландан ташқари минг тоннага яқин пахта топширамиз.

Хўжалигимизда пахтачилик билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам ривожланяпти. Шоли топшириш плани ҳам бажарилди. Биз ҳар гектар ердан 50 центнердан шоли етиштиришга ҳаракат қиляпмиз. Маккажўхори дони етиштиришда бу йил анчагина ишлар амалга оширилди. Ҳар гектар ердан 61,6 центнердан маккажўхори дони топширишга эришилди.

Чорвадорларимиз ҳам давлатдан қарздор бўлиб қолишмади. Улар моллар зотини яхшилаб, сут булоғини кўпайтирдилар. Шу кунгача ҳар бир сигирдан 3400 килограммдан сут соғиб олиб бу соҳадаги йиллик планни 233 процент қилиб бажардилар.

Колхозчиларимиз эришилган ютуқларни мустаҳкамлашяпти. Биз янги зафарлар қучиш учун курашамиз.

Ю. ТЎЛАГАНОВ,
Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси.

М. ПЎЛАТОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун — шу жумладан машина терими — бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери.

Юқори Чирчиқ	2,72	90,00	2,58	98,41
Оққўрғон	3,59	89,73	4,33	97,87
Пискент	2,33	82,10	2,25	83,90
Бекобод	2,47	81,20	2,95	89,67
Бўка	3,11	76.53	3,52	80,39
Ўрта Чирчиқ	2,62	74,31	2,75	88,59
Чиноз	2,67	74,24	4,02	80,05
Янгийўл	2,36	72,95	3,20	74,17
Область бўйича	2,85	80,61	3,34	88,81

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ЎРИШ ВА ТАЙЕРЛАШ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 11 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — ўрилган майдон, иккинчи стун — шоли тайёрлаш.

Юқори Чирчиқ	91,4	80,7
Янгийўл	83,4	35,4
Бўка	83,1	48,7
Пискент	77,2	51,9
Оққўрғон	72,9	35,2
Ўрта Чирчиқ	71,0	33,8
Оҳангарон	66,3	32,8
Бекобод	55,5	31.2
Чиноз	37,9	10,3
Область бўйича	68,1	36,7

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

Л. И. Брежнев П. Н. Дхарни қабул қилди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Ҳиндистон бош министрининг Москвада меҳмон бўлиб турган бош секретари П. Н. Дхарни 11 октябрда қабул қилди. П. Н. Дхар Ҳиндистон бош министри И. Гандининг мактубини Л. И. Брежневга топширди.

Самимий дилкашлик вазиятда ўтган суҳбатда дўстона Совет-Ҳиндистон муносабатларини янада ривожлантиришга алоқадор масалалар устида гаплашиб олинди.

СОВЕТ—ЯПОНИЯ ҲУЖЖАТЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

10 октябрда Катта Кремль Саройида Совет-Япония ҳужжатлари имзоланди.

Совет-Япония қўшма баёнотини Совет томонидан СССР Министрлар Совети раиси А. Н. Косигин ва СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Япония томонидан Япония Бош министри К. Танака ва Япония Ташқи ишлар министри М. Охира имзоладилар.

Илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида СССР ҳукумати билан Япония ҳукумати ўртасида битим, олимлар ва илмий ходимларни ўзаро юбориб туриш тўғрисида, ахборот материалларини тарқатиш тўғрисида, расмий босма нашрларни айирбошлаш тўғрисида мактублар, учиб ўтадиган қушларни ва йўқ бўлиб кетиш хавфи остида турган қушларни ҳамда улар яшайдиган муҳитни муҳофаза қилиш тўғрисида СССР ҳукумати билан Япония ҳукумати ўртасида конвенция имзоланди. Битим, мактублар ва конвенцияни СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Япония ташқи ишлар министри М. Охира имзоладилар.

Ҳужжатларни имзолаш маросимида:

Совет томонидан: Л. И. Брежнев, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, В. А. Кириллин, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР министрлари К. И. Галаншин, Т. Б. Гуженко, А. А. Ишков, Н. С. Патоличев, А. В. Сидоренко, Н. В. Тимофеев, Е. А. Фурцева, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, СССР Министрлар Совети раисининг ёрдамчилари Б. Т. Бацанов, А. К. Горчаков, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитети раисининг ўринбосари Д. М. Гвишиани, СССРнинг Япониядаги элчиси О. А. Трояновский ва бошқа расмий кишилар;

Япония томонидан — Ташқи ишлар министри ўринбосарининг ўринбосари К. Цуруми, Япониянинг Совет Иттифоқидаги элчиси К. Ниидзэки, Япония Ташқи ишлар министрлиги департаментининг директори В. Овада, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

ВИЗИТ ФОЙДАЛИ БЎЛДИ

10 октябрда Москвада Япония Бош министри К. Танака матбуот конференцияси ўтказди.

Совет Иттифоқига қилинган визит чоғида, деди К. Танака, мен олий даражадаги совет раҳбарлари билан музокаралар олиб бориш имкониятига эга бўлдим. Менга ғоят хайриҳоҳлик кўрсатганликлари ва самимий қабул қилганликлари учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва Совет Иттифоқининг бошқа раҳбарларига чин кўнглимдан ташаккур изҳор қиламан.

К. Танака Совет Иттифоқига қилган визити ғоят фойдали бўлганлигини ва бу визит СССР билан Япония ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда янги даврни бошлаб берганлигини таъкидлаб ўтди.

Бош министр Совет раҳбарлари билан учрашувлар ва суҳбатлар дўстона вазиятда ўтганлигини алоҳида уқтириб ўтди. Музокаралар давомида турли масалалар хусусида ва шу жумладан, сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги масала хусусида батафсил фикрлашиб олинди.

К. Танака Япония билан СССР ўртасидаги иқтисодий муносабатларнинг ривожидан мамнун эканлигини айтди. Мамлакатимиз ўртасида товар обороти фақат шу йилнинг ўзида 1 миллиард 200 миллион доллардан иборат бўлди. Биз Совет Иттифоқи билан ҳамкорлигимиз янада ривожланишини умид қиламиз. Бош министр ҳали музокаралар олиб бориш керак бўлган масалалар ҳам борлигини уқтириб ўтди.

К. Танака совет ва чет эл мухбирларининг саволларига жавоб берди.

ЯПОНИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Япония Бош министри Какуэй Танака 10 октябрда Москвадан ватанига жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССРга келган эди.

Япония ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Какуэй Танакани СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар узатиб қолдилар.

Аэропортнинг учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди ва Япония билан Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

Какуэй Танака А. Н. Косигин билан бирга саф тортиб турган совет жангчилари олдидан ўтдилар.

Аэродромда Япония ҳукумати бошлиғини пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари узатиб қолдилар.

Автомашиналар кортежи ўтган кўчалар ва майдонлар Япония ва СССР байроқлари ҳамда табрик шиорлари билан безатилган эди.

Ҳукумат бошлиғининг СССРга қилган сафари чоғида унга ҳамроҳ бўлиб келган Япония давлат арбоблари ҳам Япония Бош министри билан бирга жўнаб кетишди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Чехословакия Социалистик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Ян-Гавелкани 11 октябрда қабул қилди.

Ш. Р. Рашидов дўстона суҳбат чоғида СССР халқларининг қардош оиласида Ўзбекистон ССРнинг эришган муваффақиятлари ҳақида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев республикага Халқлар дўстлиги орденини топшириш муносабати билан Тошкентда бўлган чоғида республиканинг ишлаб чиқариш кучларини янада жадал ривожлантириш юзасидан белгиланган программа тўғрисида элчига батафсил гапириб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлим мудири У. А. Рустамов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. М. Қўчқоров иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

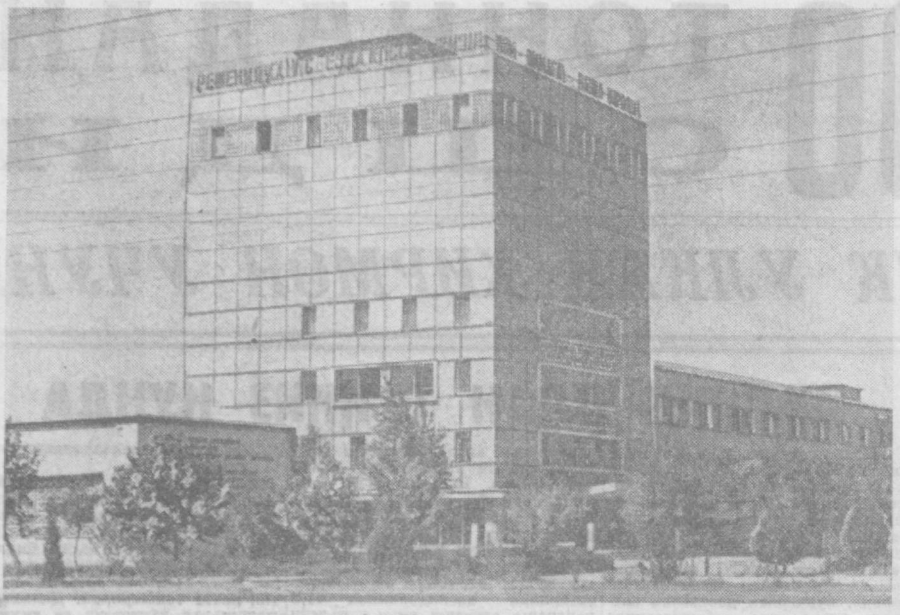

Ўрта Осиёнинг буюк энциклопедист олими Абу Райҳон Беруний номи билан аталмиш Шарқшунослик институти чинакам катта илмий хазинага айланган. Бу ерда кўплаб нодир қўлёзмалар сақланади. Суратда: институтнинг умумий кўриниши.

А. Абалян фотоси.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Олимлар ва санъаткорлардан ташкил топган йигирма кишилик агитбригада Чиноз районидан қайтиб келди. Бригада аъзолари дала шийпонларида бўлиб, пахтакорларни қизиқтирган темаларда суҳбат ва лекциялар ўтказишди, концертлар қўйиб беришди...

Фрунзе райони меҳнаткашлари Чиноз райони пахтакорларига намунали оталиқ ёрдами кўрсатиб келмоқдалар. Ҳозирги кунда яна бир агитбригада Чиноз пахтакорлари ҳузурига йўл олишга тайёрланмоқда. Агитбригадалар билан бир қаторда слесарь ва механизаторлар ҳам қишлоқ томон отланмоқдалар.

Саноатчилар Чиноз районидаги 10 та колхоз ва 5 та совхозни ўз оталиқларига олишган. Ўтган ойларда Фрунзе районидан 230 киши келиб Чиноз боғларида ва далаларида етиштирилган ноз-неъматларни йиғиштириб олишда соҳибкорларга ёрдам берди. Пахта экувчи хўжаликларга эса кўчма устахоналар юборилди. Энгельс номли колхозда ҳозир 5 та кўчма устахона механик-ҳайдовчиларга мадад бераяпти.

Район корхоналари эҳтиёт қисмлари тайёрлашда ҳам механизаторларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ўтган ойларда 4-автопарк коллективи Киров номли колхозга бир ярим минг сўмлик эҳтиёт қисмлари етказиб берди. 18-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари эса қишлоқдаги ўз биродарларига 3,5 минг сўмлик электр материалларини совға қилдилар. Ҳозир улар минерал ўғит сақланадиган катта омбор қурилишида ишлашаяпти.

Фрунзе райони Сирдарё области хўжаликларига ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Иигим-терим кампанияси бошланган кунларда район шафёрларидан 80 киши машина билан пахта териш истагини билдирди. Ҳозир улар Сирдарё, «Оқ олтин», Мирзачўл районларида «зангори кема»ларни бошқармоқдалар. 15 механик ва электрик эса пахта пунктларида ишламоқда. Қўриқ ер хўжаликларида булардан ташқари 10 та кўчма устахона ҳам ташкил этилган. Уларнинг ҳар бири агрегатларни бевосита далада ремонт қилиш учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлари билан қуролланган.

Бундан буён қишлоқларга зарбдор бригадалар жўнатиш бошланади. Студентлар, ишчилар ва хизматчилардан ташкил топган бригадалар етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда пахтакорларга ёрдам берадилар.

М. ТУРОБОВ.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

АГИТАТОР ВА ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми Совет Иттифоқининг бошқа социал тузумдаги давлатлар билан муносабатларини тинч-тотув яшаш принциплари асосида ривожлантириш соҳасида ўтказилаётган ишни маъқуллади ва буни жаҳон сиёсатидаги ижобий тенденцияларни кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашнинг муҳим шарти деб ҳисоблади. СССРнинг ана шу мамлакатлар билан ўзаро манфаатли ташқи иқтисодий алоқаларини активлаштириш, бу йўлдаги янги имкониятлардан фойдаланиш тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради ва халқимизнинг манфаатларига мос келади.

Хорижий мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлик қилиш КПСС ва Совет ҳукумати изчиллик билан ўтказиб келаётган тинчликсевар ташқи сиёсатнинг таркибий қисмидир. Айниқса кейинги йилларда Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар билан иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни кенгайтириш соҳасида кўпгина ижобий ютуқларга эришилди.

СССРнинг ривожланаётган давлатлар билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги катта сиёсий аҳамиятга эга. Бундай ҳамкорлик социализмнинг дунё миқёсидаги позицияларини мустаҳкамлашга, миллий озодлик ҳаракатининг муваффақиятларини таъминлашга ёрдам беради. Бундай ҳамкорлик ривожланаётган давлатларнинг ўзи учун эса беқиёс аҳамият касб этади, яъни экономикада давлат секторини вужудга келтириш ва мустаҳкамлаш, хўжаликни юксалтириш суръатларини тезлаштириш, империалистик монополиялар таъсиридан қутилишга ва ниҳоят шу мамлакатларда илғор кучларнинг ўсиши ҳамда бирлашувига имкон туғдиради.

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги 45 та ривожланаётган давлат билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим тузган. Айниқса мамлакатимизнинг Ҳиндистон, Афғонистон, Эрон, Миср, Жазоир, Ироқ, Сурия каби давлатлар билан ҳамкорлиги муваффақиятли ривожланмоқда. СССРнинг ривожланаётган мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлиги умумий ҳажмининг қарийб 80 проценти ана шу давлатлар ҳиссасига тўғри келади.

Ривожланаётган мамлакатлар орасида Совет Иттифоқи билан кенг иқтисодий ва техникавий алоқа ўрнатган давлатлардан бири Ҳиндистондир. Ҳар икки давлат ўртасидаги бундай ҳамкорлик тарихи 1955 йилдан, яъни Бхилаи металлургия заводини қуришда СССРнинг Ҳиндистонга ёрдам кўрсатиши ҳақида ҳукуматлараро битим тузилган пайтдан бошланган. Кейинги ўн йилнинг ўзида Совет Иттифоқининг Ҳиндистон республикасига иқтисодий ва техникавий ёрдами ҳажми қарийб икки баравар ўсди. СССР бу мамлакатда 70 объект қурилишида иштирок этмоқда. Бу объектлар орасида металлургия, машинасозлик, нефть қазиш ва нефтни қайта ишлаш корхоналари, кўмир шахталари, электр станциялар, олий ва ўрта ўқув юртлари бор. Бхилаи металлургия заводи, Ранчидаги оғир машинасозлик заводи, Харвардаги электр ускуналари заводи сингари объектлар бутун жанубий-шарқий Осиёда энг йирик корхоналардир. Уларнинг мамлакат экономикасини юксалтиришдаги роли беҳиҳоя катта. Масалан, Бхилаи заводида бутун Ҳиндистон пўлатининг 30 процентидан ортиқроғи эритилмоқда. Совет Иттифоқи кўмагида қурилган иккита нефтни қайта ишлаш заводининг ўзиёқ республика нефть маҳсулотларининг 35 процентини беради. Бу объектлар ҳинд миллий хўжалиги давлат секторининг юқори рентабелли корхоналари ҳисобланади.

Ўтган йилнинг октябрида Ҳиндистонда яна бир йирик корхона — Бокародаги металлургия заводининг биринчи домна печи ишга туширилди. Шу муносабат билан бўлиб ўтган тантанали митингда Бош Министр Индира Ганди бундай деди: «Биз мамлакатимизни индустрлаштиришда жуда катта ёрдам бераётган Совет Иттифоқидан миннатдормиз. Бокаро тинмай ривож топаётган ҳинд-совет дўстлигининг тимсолидир».

«Биз Ҳиндистон билан тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузганмиз. Биз бу шартномани узоқ вақтга мўлжалланган эзгу, дўстона муносабатларнинг ишончли негизи деб ҳисоблаймиз, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида. — Ҳиндистон бутун жаҳон сиёсатига кўпгина қимматли ҳисса қўшган ва унинг роли ортаверади, биз бунга аминмиз. Совет-Ҳиндистон дўстлиги йилдан-йилга мустаҳкамланаберади, келгусида бу йўлда мамлакатларимиз халқларига ва ялпи тинчлик ишига катта фойда келтирадиган янги қадамлар қўйилишига шак-шубҳа йўқ».

Совет Иттифоқи Эронга ҳам катта иқтисодий ва техникавий ёрдам кўрсатмоқда. Исфахондаги металлургия заводи, Аракдаги машинасозлик заводи ва бошқа бир қатор муҳим объектлар СССР кўмагида бунёд этилди.

Ҳозирги вақтда Миср Араб Республикасида қишлоқларни электрлаштириш программаси амалга оширилмоқда. Бу катта вазифани ҳал этишга Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилган Асвон сув ва нур иншооти туфайли киришиш мумкин бўлди. Асвон ГЭСи ҳар йили бутун Мисрдаги барча электр станциялар ишлаб чиқарганига қараганда икки баравар кўп энергия етказиб беради. Миср оғир индустриясининг фахри — Хелвон металлургия комбинати ҳам СССРнинг актив кўмагида қурилмоқда. Комбинат тўла қувват билан ишлай бошлагач, йилига бир ярим миллион тонна, яъни ҳозир бутун Мисрда чиқарилаётганига қараганда беш баравар кўп пўлат етказиб берадиган бўлади.

Афғонистонда Нағлу ГЭСининг қуввати эса республикадаги бошқа ҳамма электр станциялар қувватидан ҳам ошиб кетади.

Африка қитъасида мустамлакачилик зулмидан озод бўлиб, эндиликда ўз миллий экономикасини тиклаётган, нокапиталистик тараққиёт йўлига тушиб олган ёш мустақил мамлакатларни Совет Иттифоқи ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда, уларга иқтисодий, техникавий ва маданий ёрдам бериб келмоқда. Ҳозир совет мутахассисларини Африканинг жуда кўп мамлакатларида учратиш мумкин. СССР Африканинг 20 мамлакати билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартнома тузган. Совет Иттифоқининг ёрдамида Африка қитъасида 320 объект, шу жумладан 100 дан зиёд саноат корхонаси қурилди ва қурилмоқда. Африка мамлакатларига берилган совет қарзларининг умумий миқдори бир ярим миллиард сўмни ташкил этади. Совет олий ўқув юртлари ва техникумларида 5 мингдан ортиқ африкалик студент таълим олмоқда. Мамлакатимиз бу қитъадаги миллий озодлик ҳаракатига ҳар томонлама катта мадад бериб турибди.

СССРнинг Жазоир, Марокаш, Бразилия, Аргентина, Гана, Малайзия, Нигерия, Судан сингари ривожланаётган давлатлар билан ҳам савдо ва иқтисодий-техникавий алоқалари, ҳамкорлиги тўхтовсиз ўсиб бормоқда.

СССРнинг Осиё, Африка, Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатларга кўрсатаётган ёрдами ҳар томонлама ва кўлами кенг. Буни айниқса маданий алоқаларнинг кенгайишида яққол кўриш мумкин. Ёш давлатлар учун миллий кадрлар тайёрлашда Совет Иттифоқининг ёрдами айниқса катта бўлмоқда. Совет Иттифоқи олий ўқув юртларида неча минглаб чет эл студентлари таълим олишмоқда, завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, йирик қурилиш ташкилотлари ва илмий муассасаларда стажировкадан ўтмоқдалар. Бундан ташқари совет мутахассислари чет элга бориб, бевосита ўша жойнинг ўзида миллий кадрларга касб-ҳунар ўргатишда, уларда ишлаб чиқариш кўникмаларини ҳосил қилишда яқиндан ёрдам беришмоқда. Ривожланаётган мамлакатларнинг қурилишлари ва объектларини биргаликда ишга тушириш жараёнида Совет мутахассислари ана шу давлатларда 300 мингдан ортиқ миллий кадр тайёрладилар.

СССРнинг чет мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлиги тенглик ва ўзаро манфаатлилик принципларига асослангандир. Совет Иттифоқининг ривожланаётган давлатлар билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги ўз навбатида бизнинг мамлакатимиз ташқи савдосини ўстиришга, асбоб- ускуналарни экспорт қилиш ҳажмини кенгайтиришга қулай имконият яратиб беради. Кейинги ўн йилнинг ўзидагина СССРнинг ривожланаётган мамлакатлар билан савдо обороти ҳажми қарийб 2,4 марта ўсди. Ривожланаётган мамлакатлар Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий кўмаги эвазига бизнинг халқ хўжалигимиз учун жуда зарур бўлган турли-туман товарлар етказиб бермоқда.

Ривожланаётган мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорлик тўғрисида тузилаётган битимларда ана шу давлатлар Совет Иттифоқидан оладиган қарзи ва совет ташкилотларининг техникавий ёрдами харажатлари эвазига бизга етказиб бериши зарур бўлган товарлар кўзда тутилган бўлади.

Афғонистон республикаси билан иқтисодий муносабатларимизда ҳам икки томонлама манфаат ўз ифодасини топмоқда. Совет мутахассислари қўшни шу мамлакатда неча ўнлаб объектларни тиклашда техникавий ёрдам кўрсатмоқдалар. Айни чоғда Совет геологлари афғон ер ости бойликларини излаб топиш ва фойдаланишда ҳам яқиндан кўмаклашмоқдалар. Жумладан, Афғонистонда бой газ конининг топилишида совет геологларининг ҳиссаси катта бўлди. Ана шу газ бойлиги базасида ҳозир СССР кўмаги билан йирик азот ўғитлари заводи қурилмоқда.

Хорижий давлатлар билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик қилиш мамлакатимиз экономикасининг ривожлантиришда катта роль ўйнамоқда. Чунки, ташқи иқтисодий алоқалар системасини такомиллаштириш халқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг муҳим резерви ҳисобланади. Шунинг учун ҳам КПСС, Совет ҳукумати чет мамлакатлар билан, жумладан, Осиё, Африка, Латин Америкасидаги ёш мустақил давлатлар билан иқтисодий алоқаларни ҳар томонлама изчил ривожлантириш чораларини кўриб келмоқдалар.

Шуни таъкидлаб ўтиш зарурки, кейинги икки-уч йил ичида Совет Иттифоқининг ривожланаётган мамлакатлар билан ҳамкорлигини янада яхшилашда янги уфқлар очилди. СССРнинг Ҳиндистон, Миср, Ироқ ва бошқа давлатлар билан янги шартномалар, битимлар тузганлиги, мамлакатларимиз ўртасида ҳамкорлик алоқалари ана шу тарихий ҳужжатлар асосида тўхтовсиз ривожланиб бораётганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Ҳаёт, тажриба шуни кўрсатиб турибдики, Совет Иттифоқининг у ёки бу чет давлат билан иқтисодий, техникавий ва маданий ҳамкорлиги халқлар манфаатларига жуда мос бўлиб, ўша мамлакатнинг мустақиллигини мустаҳкамлашга, иқтисодий ва социал тараққиётга эришувига, умумтинчлик ишига катта ёрдам бермоқда. Буни кўпчилик ривожланаётган давлатларнинг раҳбарлари такрор-такрор таъкидлаб келмоқдалар.

Улуғ Ленин васиятларига, ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган КПСС ва Совет ҳукуматининг социал тузуми турлича давлатлар билан тинч-тотув яшаш, барча мамлакатлар ва халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ҳар томонлама ривожлантиришдан иборат изчил ташқи сиёсий йўли Ватанимизнинг жаҳон миқёсидаги мавқеини мустаҳкамлаб, обрўсини оширмоқда.

Т. МИРҲОДИЕВ,

МУСОБАҚА АВЖИДА

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли 5-ғишт заводлари бошқармаси пойтахтимиз қурилишларини ғишт билан таъминловчи асосий корхоналардан бири. Бошқарма коллективи Тошкент қурилишларига етарли даражада ғишт етказиб бериш учун барча имкониятларни ишга солмоқда.

Бошқарма ишчилари бу йил 97 миллион дона ғишт ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Бу ўтган йилдагидан 4 миллион дона кўпдир. Бошқармага қарашли заводлар ўртасида социалистик мусобақа қизитиб юборилган. 8 ойда пландаги 64 миллион 100 минг ўрнига 66 миллион 105 минг донна юқори сифатли ғишт ишлаб чиқарилди.

Бошқармада бу йил меҳнат унумдорлигини 4 процентга ошириш планлаштирилган эди. Йил давомида маҳсулот таннархини камайтириш натижасида 454 минг сўм соф фойда олинади. Беш йилликнинг зарбдор учинчи йилида вахтада туриб меҳнат қилаётган бу коллектив беш йиллик топшириқларини 4,—4,5 йилда адо этиш учун курашмоқда. Шу кунгача бошқармада А. Девятовачилар сони 700 кишига етди. Ҳозир 300 дан ортиқ ишчи 1974 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Заводлар ўртасида бошланган мусобақада 1,2-завод ишчи-хизматчилари пешқадамлик қилмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимизнинг социалистик мусобақани янада авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан, йиллик планни муддатидан илгари бажариб, планга қўшимча 1 миллион дона ғишт ишлаб чиқаришга аҳд қилишган.

Коллектив 250 минг киловатт соат электр қуввати ва бошқа хомашёларни тежаш учун курашмоқда.

— Қўлга киритилаётган ютуқларда бошқармамиз машъа-
ютуқларда бошқармамиз машъалларидан М. Исмоилов, С. Шитинин, О. Абдуманнопов, Ж. Сайфуддинов каби ўнлаб ишчи — хизматчиларимизнинг улушлари катта, — дейди бошқарма директори С. Муҳамедов.

С. СУЛТОНОВ.

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

«Советская культура» Иттифоқимиздаги севимли газеталардан бири. У ўзининг кўпсонли газетхонларига эга. Газета саҳифаларида ёритилаётган материаллар санъат ва маданиятнинг муҳим проблемаларига бағишланаётир. Атоқли санъаткорлар ва маданият арбоблари фаолиятига оид очерклар, мақолалар тез-тез босилиб турибди.

Ўзбекистонда ҳам «Советская культура»нинг мухлислари кўп. Яқинда Тошкентда «Советская культура» газетаси ўқувчилари билан матбуот конференцияси ўтказилди. Конференцияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Х. Аслиддинова очди. Газетанинг хатлар бўлими мудири ўртоқ А. Григорьев редакция коллективининг шу кунларда олиб бораётган ишлари ҳақида, келгуси режалари тўғрисида батафсил гапириб берди.

Конференцияда Ҳамза номли санъатшунослик институти директорининг ўринбосари А. Рибник, Ўзбекистон театр жамияти президиуми раисининг ўринбосари Б. Насриддинов, санъатшунослик фанлари кандидати А. Умаров, «Ўзбекфильм» киностудиясининг директори А. Абдуллаев ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

БАРЧАГА НАМУНА

Цехимизда ҳалол меҳнат қилиб, кўпчилик ҳурматини қозонган ишчилар кўплаб топилади. Аппаратчи Насиба Болтабоева ҳам ана шундай иззат-икромимизга муяссар бўлган касбдошларимиздан. Мана, у ўн йилдан ортиқроқ вақтдан буён шу цехда хизмат қилиб келади.

Донгдор ишчи тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида зиммасига олган шахсий мажбуриятини шараф билан бажармоқда. У нормани доим 110—115 процентдан адо этяпти. Шу кунларда йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига маҳсулот бермоқда. Цехимиз коллективи йил бошидан буён пландагидан ташқари минглаб тонна минерал ўғит ишлаб чиқарган экан, бунда Насиба Болтабоеванинг ҳам ҳиссаси бор.

Ш. ГАДОЕВ,
Чирчиқ электохимия комбинати 3-цехининг бошлиғи.

ТИНГЛОВЧИЛАРГА МАНЗУР

Колхозчиларнинг истаклари асосида Оҳангарон районида ҳуқуқ билимлари халқ университети иш бошлади. Юздан ортиқ доимий тингловчига эга бўлган бу маданият ўчоғи «Билим» жамияти томонидан оталиққа олинди.

Ўтказилган машғулотларнинг аксарияти жамият аъзолари томонидан олиб борилди. Айниқса, «Никоҳ ва оила», «Ишчи ва хизматчиларни ишга қабул қилиш ва бўшатиш» деган темаларга бағишланган суҳбатлар қизиқарли ўтди.

Халқ университети ўз машғулотларини район колхоз ва совхозларида ҳам олиб боради.

В. Киселев бошчилик қилаётган ёшлар бригадаси Тошкент метрополитен қурилишида жонбозлик кўрсатиб ишламоқда. Бригада аъзолари «Октябрь революцияси» станциясида 500 метр узунликдаги ер ости ишларини муваффақиятли якунламоқдалар. Суратда: бригадир В. Киселев.

В. Таран фотоси.

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

МАҲОРАТ ЁШДА ЭМАС...

Мирҳамид Мираҳмедовнинг ўқитувчилик касбини бошлаганига 25 йил бўлди. У ёшлигидан аъло ўқиди, она тили ва адабиёт фанига меҳр қўйди. Илк бор билим ва сабоқ берган Сойлик қишлоғидаги «Бирлик» ўрта мактаби коллективи унинг қалбида шу касбга ҳавас уйғотди. 1947 йили мактаб унинг қўлига етуклик аттестати бериб, ҳаётга йўллаганида ҳам Мирҳамид қадрдон даргоҳдан йироқлашгиси келмади. Устози — республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР халқ маорифи аълочиси Абдураҳим ака Бегметов уни мактабда олиб қолди.

Мирҳамид мактабда ўзига топширилган ҳар қандай ишни сидқидилдан бажаришга ҳаракат қиларди. У қийинчиликлар, учраган тўсиқлар олдида ҳеч эсанкирамади. Ўрта умумий таълимнинг асоси бўлган бошланғич синфларда дарс бериш, яъни мактаб остонасига эндигина қадам қўйган 1- синф талабаларини ўқишга, ёзишга, ҳисобга ўргатиш анча оғир ва масъулиятли бўлишига қарамай, у чидам ва бардош билан ишлади. Ўқитувчиликда бой тажриба орттира бошлади. Педагогик маҳоратини ошириш мақсадида тинмай ўрганди, унумли меҳнат қилди, ижодий изланди.

Ўқитувчилик касбини қалбдан севган, ардоқлаган Мирҳамид район газетаси саҳифаларида ўз мақолалари билан тез-тез чиқиб турди. Колхоз клубида, мактабда ўтказиладиган қизиқарли кечалар, учрашувлар, конференцияларда ўзи ижод этган шеърлардан намуналар ўқиб берар эди. Ёш ўспириндаги адабиётга бўлган бу қизиқишни сезган мактаб директори Абдураҳим Бегматов унга маслаҳат берди:

— Мирҳамид ўғлим, халқимизда ўқиган ўқдан ўзади, деган нақл бор. Сенинг танлаган йўлинг ҳавасингга жуда мос тушади. Келажакда албатта етук она тили ва адабиёт ўқитувчиси бўласан. Бунинг учун ўқишни давом эттир, олий маълумот олгин...

У устозининг айтганини қилди. Шу йилиёқ Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг филология факультетига ўқишга кирди. Олий маълумот эгаси бўлди. 1954 йили қўлига имтиёзли диплом олганида институт тақсимот комиссияси унга Мирзачўлга йўлланма берди.

Энди ёш педагогнинг ҳаётдаги ўрни ўзгарди, масъулияти ошди. Мирзачўл район халқ маорифи бўлимига келганида уни самимий кутиб олишди. У район мактабларидан бирида тил-адабиётдан дарс берди. Педагогик коллектив орасида, ота-оналар ва ўқувчилар ўртасида обрў қозонди. У янги вазифага — район халқ маорифи бўлими инспекторлигига кўтарилди.

— Биз бу вазифага бежиз ўтказаётганимиз йўқ, — деганди ўшанда районо мудири Йўлдош ака, — сен мактабда дарс бериб юрганингда районимизда илғор тил-адабиёт ўқитувчиси бўлиб танилдинг. Энди мактаблар инспектори сифатида тил-адабиёт ўқитувчиларига кўп фойда етказишингга ишончимиз комил.

Районо мудири ўйлаб иш кўрадиганлардан эди. Мирҳамидни янги вазифага ўтказганлигидан беҳад хурсанд бўлди. Мираҳмедов ҳамманинг ишончини оқлади. Район мактабларида тил-адабиёт фанини ўқитиш сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширди.

1955 йили у Тошкентга қайтиб келди. Шаҳар мактабларида тил-адабиётдан дарс берди, 3- махсус мактаб-интернатда илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. 1960 — 61 ўқув йилида унинг зиммасига Киров районида янги бунёд этилаётган 63-ўрта мактабни очиш вазифаси юклатилди. Бахт кулиб боқди. Тиниб-тинчиш нималигини билмайдиган директор мактабни муддатидан анча олдин янги ўқув йилига шай қилиб қўйди. Моҳир ташкилотчи ҳар бир ўқувчига чуқур ва пухта билим бериш, дарс самарадорлигини ошириш, вақтдан унумли фойдаланиш мақсадида шаҳарда биринчи бўлиб бир қанча фан кабинетлари қатори адабиёт кабинети ташкил этди.

Педагогик матбуот материаллари, Москва, Ленинград мактаблари тажрибаларига асосланиб, адабиёт кабинетини техника воситалари билан жиҳозлади. Турли аппаратлар келтирди. Уларни ўзи монтаж қилди. Кабинетда, иш столида узоқдан бошқариш маркази ўрнатди. Кабинет К. Д. Ушинский номли ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Марказий институти, Тошкент шаҳар ҳамда Киров район педагогика кабинети адабиёт секцияси метод алмашиш марказига айланди. Ҳар йили республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан малака ошириш курсларига ва семинарларига келган мингга яқин ўқитувчи мазкур кабинет иши билан танишади.

Коммунист М. Мираҳмедов доимо хайрли иш йўлида дадил одимламоқда. У ҳамон изланишда, методик мақолалари, дарс ўтишдаги илғор тажрибалари билан марказий ва республика матбуотларида қатнашиб туради. Кенгашларда, семинарларда мазмунли докладлари билан чиқиб туради. Республика V, VI, VII «Педагогик ўқишлар»да, «Адабиёт ўқитишда техника воситаларидан фойдаланиш», «Дарс самарадорлигини оширишда адабиёт кабинетининг роли», «Ғ. Ғуломнинг Улуғ Ватан уруши йиллари ижодини ўргатиш тажрибасидан» темаларида ўқиган мароқли методик докладлари юқори баҳоланди.

Юбилей йилида ташкилотчи педагог, маориф жонкуяри М. Мираҳмедов Сергели районидаги 287-мактабга директор этиб тайинланди.

— Биз Мирҳамидни бу мактабга бежиз ўтказганимиз йўқ, — дейди шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири Тоир Дадашев, — у ишнинг кўзини биладиган раҳбарлардан. Таълим-тарбия соҳасида оқсаб келаётган мазкур мактабни намунали илм ўчоқлари қаторига чиқариб олади, деб ишонч билдирдик.

И. ЮСУПОВ,
О. ҚОБИЛЖОНОВ.

ТУМАН ЭЛИНГ БЎЛСА, ТУМАН ҚЎЙИНГ БЎЛСИН

Келес массиви яйловлари поёнсиз. Шу билан бирга туйимли ўт-ўланларга бой. Ота-боболаримиз Қизилқум ўтига тўйган мол гўштдор ва мойдор бўлади, деб таърифлашар, шу сабабли йилқи уюрларини, моллар подасини, қўй отарларини шу томонларда ёйиб боқишарди.

Биз ҳам авлод-аждодларимиз униб-ўсган, чўл изғиринн, қум аралаш бўронига бардош берган Қизилқум яйловларининг Келес массивида мана бир неча йилдирки қўйга-қўй қўшиб, элимиз дастурхонига манзур бўларли маҳсулот етказиб бериш учун меҳнат қилиб келмоқдамиз.

Фарзанд меҳнати ота номини улуғлайдиган даражада бўлса, ана шу табаррук номни шон-шараф билан безата олса, ота ҳаётлигида бахт чўққисига мингани, марҳум бўлиб кетган бўлса, қабрини мунаввар қилиб турган шамчироқдир. Меҳнатнинг осони, енгили йўқ. У осон, енгил бўлса, меҳнат деб аталмасди. Ҳамон шундай экан, қишлоқ хўжалигида ишлаётган бошқа меҳнат кишилари қатори бизнинг узоқ яйловдаги меҳнатимизнинг ўз йўлига аччиғи ҳам, чучуги ҳам борки, уни шу томонларига чидаган кишигина партиямиз ташаккурига, халқимиз раҳматига сазовор бўлади.

Яқинда СССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинди. Унда 1972—1973 йил қиш фаслларида чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан кишиларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини бериш, СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш баён этилган эди. Биз фахр ва ифтихор билан ҳақли суръатда ғурурланиб айтамизки, СССР орден ва медаллари олганлар орасида совхозимиздан ҳам бир қанча киши бор. Бош чўпон Хўжан Шалабоев Октябрь революцияси ордени билан тақдирланди. Бош чўпон Тожибек Жунусов эса Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Илғор чўпонлардан Мустафо Одамбековга Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги медали берилди. Шу жумладан, мен ҳам Меҳнат Қизил Байроқ ордени олдим.

Бу олий мукофотлар узоқ яйловларда меҳнат қилиб, чорвачиликни, айниқса, қўйчиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётган совхозимиз коллективига берилган мукофотдир. Совхознинг барча ишчилари партия ва ҳукуматимизнинг ана шу муносиб мукофотига яраша янада зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қиладилар ва ўз зиммаларидаги вазифаларни шараф билан бажарадилар.

Чўпон яйлов кишиси. У саратон жазирамасида ҳам, қишнинг муз уфуриб турган совуқ кунларида ҳам қўлида таёғи билан яйлов кезиб, қўй-қўзи боқади. У жазирама иссиқ пайтларда тиккайган дарахти йўқ бийдай далада ишлар экан, меҳнат оғирлигидан нолимайди. Унинг фикри- хаёли қўй-қўзисини семиртиришда бўлади. Мен отарлардан отарларга ўтиб юрган кезларимда чўпонларнинг ўлан овозини кўп эшитганман. Унинг дил торларини чертувчи ҳам майин, ҳам ҳазин, ҳам мунгли, ҳам қудратли овози одамни шунчалик мафтун этадики, беихтиёр ўша чўпон ёнига боргинг, унинг ёнида ҳамиша бирга ишлагинг келади. Чўлдаги тўрғайлар овозини айтмайсизми? Бирорта музика асбоби билан улар куйлаётган куйни чалиб, кишини шунчалик мафтун қила олмайсиз. Айниқса, тонг палласидаги тўрғай овози. Асти қўяверинг. Уни эшитганингизда яйловда умрбод қолишга, қўй-қўзи боқиб, шу ерларнинг шунқори деган номни олишга беихтиёр рози бўласиз.

Аввал баҳорда лолалар, жовзага яқин лолақизғалдоқлар яйловга олов гиламини ёйиб, биз томонларни келинчакдек ясантириб, кўз-кўз қилиб юборади. Наврўз беданаларининг пидпилдиғи тўрғайлар овозига жўр бўлиб, ҳаммаёқ гулгун очилиб кетади.

Қўзилатиш палласининг гашти яна ҳам ўзгача. Совлиқлар безовта бўлиб юришади. Қўзи туғилади. У ҳали ёруғликка ўрганмаган кўзларини жовдиратиб, атрофга қарайди. Туришга интилади. Там-тум қадам ташлайди. Она ерга биринчи марта босилаётган мурғак туёқ одатдан ташқари ҳолатдан қитиқланади. Гандираклаб туриб, қалқиб кетади. Совлиқ қўзи томон интилади. Унинг намхуш жингалак пўстинини ялаб юлқийди. Ёруқ шароитига бир мунча кўникиб қолган қўзи энди ўрнидан дадил туриб сакраб ўйнайди. Онаси ёнига келиб эркаланади, сут эмади, яна ўйноқлаб кеча, бугун эрталаб туғилган қўзиларга бориб қўшилади. Шунда чўпоннинг юзига табассум югуради, қалби қувончга тўлади. Чунки, қўйига-қўй қўшилаётган эди.

Қўзига қўзи қўшилиши чўпон меҳнати натижаси юксалиб бораётганлигидан нишона. Битта қўзи иккита, учта бўлади. Чўпон ҳам, бошқалар ҳам қўзилатиш ўтаётган масъулиятли кунларда шахсий ҳамёнлари тўлиши ҳақида асло ўйламайдилар. Қўзи соғлом туғилса, совлиқ омон қолса, туёқ кўпайса, фақат шу ҳақда ўйлайдилар, қайғурадилар. Агар улар шу мақсадларига эриша олсалар, ҳамёнлари пулга, омборлари ғаллага тўлишини яхши биладилар. Эл-юртга семиз гўшт етказиб бериб, юзлари ёруғ бўлишига тушунадилар.

Совхозимиз ташкил этилганига ўн йилдан ошди. Мен ҳам биринчи кундан бошлаб шу ерда ишлайман. Яйловларда қўй боқиб юрган кезларимда ҳам, хўжаликка бошлиқ қилиб тайинланганимдан кейин ҳам бир нарса ҳақида кўп ўйлайман. Бу яйловларни қадамба-қадам кезиб чиққан, бу томонларнинг аччиқ-чучугини кўп татиб кўрган кексалар билан суҳбатлашаман. Ҳаммамизнинг гапимиз бир ердан чиқади: қўйнинг сонини кўпайтиришнинг ўзи кўзланган мақсадга эришилди деган гап эмас. Сони кўпайиши керак. Аммо, сифати ҳам юқори бўлиши зарур. Йигирма беш, ўттиз килограмм тош босадиган қўй боққан чорвадор — чорвадор эмас, у ўзини-ўзи алдайди. Қилган иши фойда ўрнига зарар келтиради.

Совхозимиз энди ташкил этилган йилларда боқаётган қўйларимизнинг зоти ҳар хил эди. Улар гўштдорлиги, жунларининг саноатдаги аҳамияти, боқувдаги семириш муддатлари, гўштига-гўшт қўшиши жиҳатидан ўртада тафовут катта эди. Унча зотдор бўлмаган бу қўйларни ҳар қанча боқсангиз ҳам, мўлжалдаги гўшт, юқори сифатли жун олиб бўлмас эди. Бизнинг мақсадимиз кўп гўшт берадиган, жуни саноат учун зарур бўлган қўй зотларини кўпайтириш эди. Совхозимиз мутахассислари ана шу муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган масъулиятли вазифани шараф билан бажармоқ учун Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти ходимлари кўмагида, улар билан мустаҳкам ҳамкорликда ижодий иш олиб бордилар. Натижада совхозимиз яйловлари саранжа зотидаги қўйларни урчитиб кўпайтириш мақсадга мувофиқ деб топилди. Совхоз маъмурияти партия ташкилоти серғўшт ва ярим майин жунли ана шу қўй зотларини кўпайтириш, хўжаликда асосан ана шу қўйлардан боқиш йўлида барча тадбирларни изчиллик билан амалга ошираётирлар.

Ҳозир отарларимизда 50 минг бошга яқин қўй боқилмоқда. Биз қўзилатиш кампаниясини кўнгилдагидек ўтказганимиз, ҳар юз совлиқдан пландаги 86 ўрнига 103 тадан ёки ҳамаси бўлиб 15 минг 351 ўрнига 17 минг 508 бош қўзи олганмиз, уларни соғ-омон сақлаб қолганимиз учун ҳам шундай натижага эришдик.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, Келес массиви яйловларининг обиҳаво шароити жуда кескин. Ёзи қаттиқ иссиқ бўлади. Кузи эрта тушади. ва барвақт совуқ ҳаво бошланади. Қиши жуда шиддатли. Ана шундай шароитда ишнинг кўзини билиб, тадбирий чоралар кўрилмаса, қўй-қўзи нобуд бўлиб, ёки ем-хашак масаласида етишмовчилик юз бериб қолиб, панд еб қўйиш мумкин. Биз табиий шароитни тўла ҳисобга олган ҳолда ҳар йили ҳам бир-икки йилга етадиган ем-хашак тайёрлаш учун курашамиз. Адрлардаги, сойлардаги, Сирдарё бўйларидаги ўтлар ўз вақтида ўриб-йиғиб олинди, отарларга яқин келтириб ғарамлаб қўйилди.

Бу йил биз 3700 ўрнига 10 минг тоннадан ортиқ пичан ғарамладик. Шунингдек, қўралар, яхши ремонтдан чиқарилди. Чорвадорлар шу кунларда иссиқ кийимлар билан таъминланмоқдалар.

Совхозимиз беш йилликнинг учинчи йилини қувончли натижалар билан якунламоқда. 480 ўрнига 501 тонна гўшт, 63 тонна ўрнинг 76 тонна жун етказиб берилди.

Давлатга йил сайин кўпроқ юқори сифатли жун топшираётганимиз, қўйларни юқори семизликда етказиб бераётганимиз, маҳсулот таннархини камайтириш учун курашаётганимиз сабабли совхоз экономикаси тобора ўсмоқда. Дастлабки йилларда 700 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқилган бўлса, ҳозир бу 1 миллион 400 минг сўмга етиб бормоқда. Шунинг учун бу йил биз 400 минг сўм соф фойда олишни мўлжаллаб турибмиз. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан 300 минг сўм кўп демакдир.

Совхоз экономикаси ўсгани сари чорвадорларнинг даромадлари кўпайиб бормоқда. Биринчи йилларда совхоз ишчилари ойига 90 сўмга етказиб маош олар эдилар. Эндиликда уларнинг маоши 170—180 сўмга етди. Чўпонлар эса устама мукофот қўшиб ҳисоблаганда ойига 230—240 сўмдан маош олмоқдалар. Мустафо Одамбеков, Ўринхон Холибоев, Тўйчи Адиев, Ҳайитбой Эралиев, Каримберди Сайралиев, Хасанхон Муталхонов, Тожибек Пилалов совхозимизнинг пешқадам чўпонлари, ғайратли, ташкилотчи чорвадорлари ҳисобланадилар. Улар қўйларни қишин-ёзин жуда яхши семиртириб боқадилар ва қўзи олиш планларини доимо ошириб бажарадилар.

Биз бу йил қўйлар сонини 1972 йилдагига қарагандa 12 минг бошга кўпайтирамиз.

Юқорида айтилганидек, чорвадорларимиз фидокорона меҳнат қилиш билан бирга тўқ ва фаровон, маданий ҳаёт кечирмоқдалар. Чўллар бугунги кунда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетган. Мактаблар, магазинлар, ҳаммом, клуб ва аптекалар, касалхона ва шу сингари жамоат бинолари чорвадорлар хизматида. Чўпонлар учун яна 50 та, ишчи-хизматчилар учун 60 га яқин янги типдаги уйлар қуриб битказилди. Ҳамма хонадонларда радио ва телевизор ишлаб турибди. Чўпонларнинг ўғил-қизлари шу ерда ўсиб-улғайган ва пойтахтимиз — Тошкент олий ўқув юртларида билим олган ўз ўғил-қизларимиз ёрдамида билим олмоқдалар.

Биз чорвачилик касбимиз билан фахрланамиз. Бу касб яна шу жиҳатдан ҳам шарафлики, биз коммунизм мўл-кўлчилигини яратаётган азамат халқимиз учун маҳсулот етказиб бераётирмиз. Бу ғоят катта ва масъулиятли вазифа эканлиги узоқ яйловдаги биз чорвадорларнинг қалбига сингиб кетган. Совхозимиз коллективи партия ва ҳукуматимизнинг совет кишилари ни тобора кўпроқ чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини ҳамиша муваффақиятли бажариш учун курашадилар. Биз чорва қишловини бекаму-кўст тайёргарлик билан кутиб оламиз. Уни намунали ўтказиш учун курашамиз. Халқимизга семиз қўй гўшти, саноатга юқори сифатли жун етказиб бериш учун доимо астойдил курашамиз.

Биз беш йиллик топшириқларини тўрт ярим йилда адо этиш тўғрисидаги сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз. Ота-боболаримиз айтганидек, туман элинг бўлса, туман қўйинг бўлсин деган доно гапга тўла амал қиламиз.

А. БАКИРОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхозининг директори.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз механизатори А. Улуғбеков ҳам ўз зиммасига юксак мажбурият олган ҳолда ишламоқда. У кунига «зангори кема» бункеридан 5—6 тоннадан «оқ олтин» тўкаётир. Суратда: А. Улуғбеков.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз механизатори Э. Абдуллаев мавсумда 200 тонна пахта териш учун курашяпти. Суратда: Э. Абдуллаев.

А. Розиқов фотолари.

ЧЕВАРЛАР ҒАЙРАТИ

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз пахтозорлари ҳозирги ғанимат дамларда мардлар майдонига айланди. Далаларда 5000 тонналик «оқ олтин» хирмонига яраша ҳосил тўпланганлиги айниқса илғор теримчилар ва «зангори кема» капитанларининг ғайратларини янада жўш урдириб юборди. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа авж олди.

Чевар теримчилардан Р. Қурбонова, М. Давронова, М. Ҳакимова, Ш. Қосимова, Б. Саидова, К. Комилова кабилар мусобақада олдинги сафида бормоқдалар. Чевар теримчилар кунига 180—200 килограммдан ошириб «оқ олтин» териб, хирмонга барака киритмоқдалар. Улар мавсумда 10—12 минг килограммдан жавоҳир териб бериш учун ҳаракат қилишмоқда.

А. РАҲИМҚУЛОВ.

СУТ СОҒУВЧИ ЕЛЕНА

Эрта тонг. Ҳали ҳамма уйқуда. Атроф жим-жит. Ташқарида ё м ғ и р томчилаб турибди. Ферма ичида Ильич чироқлари порлайди. Сут соғувчилар сигирларни соғишга тайёрлаш билан банд. Ҳамма ишни саранжом-саришта қилган Елена сут соғишни бошлаб юборди. АДС-100 маркали аппарат ишга тушиб кетди. Бидонларга сут булоғи оқа бошлади.

Елена ўзига бириктилган 35 бош сигирни соғиб бўлгунча тонг ёришди. Сигирларни охуридан бўшатиб, ташқарига ҳайдай бошлади. — Тонг ҳавосида бироз яйрасин, — ҳаёлидан ўтказди у.

Елена ферма юлдузи. Ўтган йили сут соғиш бўйича фермада энг юқори кўрсаткичга эришди. Ҳар бош сигирдан 3000 литр ўрнига 3400 литр сут соғиб олди. Бу фақат колхозда эмас, балки районда ҳам катта кўрсаткич эди.

Мусобақа кишини чиниқтиради. Ҳақиқий қаҳрамон мусобақада билинади. Елена дугонаси Таняни мусобақага чақирганди. Улар ҳар бош сигирдан энг кўп сут олишни мусобақанинг шарти қилиб белгиладилар. Ҳозиргача икки дугона ҳар бош сигирдан 2800 литрдан ошириб сут соғиб олди.

— Ҳозир энг масъулиятли дамлар келди, — дейди Елена. —Сигирларни уч маҳал соғяпмиз. Ҳар бош сигирдан кунига 12—15 литрдан сут соғиб оляпман.

Фермага ишга келган дастлабки кун Еленанинг кечагидек ёдида.

1960 йилнинг баҳори, новдалар энди куртак олган пайт эди ўшанда. Елена фермада ишлашга аҳд қилди. Ферма мудири олдига кирди. Мудир ферманинг иш шароитини тушунтирди. Унинг сўзи қатъий эканлигини сезган мудир, ишга келибсан, марҳамат. Хў нариги бўлимда Таня ишлаётир. У билан бир гаплашиб кўрчи, — деб Еленани моҳир соғувчи Таянинг олдига юборди. У Таня билан узоқ суҳбатлашди. Унинг ишини кўриб, фермада ишлашга яна ҳаваси ортди. Ишни шу куниёқ бошлаб юборди.

Мана, шундан бери кўп вақт ўтди. Бу йиллар ичида Елена тажрибали дугоналаридан сут соғиш сирларини ўрганди. Ҳозир эса ёшларга устоз. Зоя, Шура каби ёш издошларига маслаҳат бериб, уларнинг билмаганини ўргатиб туради. Ўз касбини дилидан севади. Ишлаб чарчамайди. Сафдошлари ҳурмат билан «бизнинг фахримиз» дейишади. У билан суҳбатлашган, иши билан танишган ҳар бир киши бунинг гувоҳи бўлади.

Елена Ли Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз фермасида меҳнат қилади.

Колхоз фермаси районда энг илғорлардан саналади. Сермеҳнат ишлар тўлиқ механизациялаштирилган. Фермага маълумотли, малакали кадрлар раҳбарлик қиляпти. Сут соғувчиларнинг унумли ва қулай ишлашлари учун барча шароит муҳайё. Илғорларни ойида моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб боришяпти. Ферманинг квартал кўрсаткичлари чакки эмас.

Яқинда Елена Ли ҳаётида қувончли воқеа юз берди. Партия ва ҳукуматимиз томонидан областимизнинг бир қатор илғор чорвадорлари қатори Елена «Октябрь революцияси» ордени билан тақдирланди.

Димитровчилар 945 бош соғин сигирдан шу кунгача 2600 литрдан серқаймоқ сут соғиб топширдилар. Бу ўтган йил шу давридагидан 130 литр кўпдир. Бундай яхши кўрсаткичларга эришувда Еленанинг ҳам муносиб ҳиссаси бор, албатта. Орденли соғувчининг бу йилги режаси катта. У боқимидаги сигирлардан 4000 литрдан сут соғиб олишни кўзлаяпти.

Меҳнат — бахт келтиради, дейдилар. Елена меҳнатдан бахт топган аёллардан. Ундан ўрнак олса арзийди.

И. ЭШБЕКОВ.
Х. ОЛЛОНАЗАРОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЯҚИН ШАРҚДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА, 10 октябрь. (ТАСС). Миср ҳарбий қўмондонлиги бугун Исроил авиациясини Мисрнинг фронтлардаги авиация базаларига ҳужум қилишга уринганликларини хабар берди. Миср ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари душман самолётларини ўз бомбаларини белгиланган жойлардан бошқа ерга ташлашга мажбур қилганлар ва Исроилнинг тўртта самолётини уриб туширганлар. Синай ярим оролининг шимолий қисмида ҳам душманнинг икки самолёти уриб туширилди.

Миср самолётлари шу куни Синай ярим оролининг шимолий соҳилларида Исроилнинг қўшинларни бошқариб турувчи марказларига зарба бердилар. Солдатларга ва техникага анча талафот етказилди. Мисрнинг ҳамма самолётлари ўз базасига эсон-омон қайтиб келди.

Ҳарбий қўмондонлик Миср Араб Республикасининг қуруқликдаги кучлари Сувайш каналининг шарқ томонида авиация ва ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари ёрдамида олдинги позицияларда мустаҳкамланиб олаётганликларини ҳам хабар беради. Айни вақтда душман шарқий томонга чекиниб кетмоқда.

Миср қўшинлари фронтининг шимолий секторида душманнинг 15 танкини ва бронетранспортёрларини қўлга туширдилар.

ДАМАШҚ, 10 октябрь. (ТАСС). Сурия-Исроил фронтида осмонда қаттиқ жанглар давом этмоқда.

Исроил авиацияси Дамашқ халқаро аэропортига, шунингдек Хомс, Тартус ва Латакия шаҳарларидаги граждан объектларига ҳужум қилишга уриниб кўрди.

Сурия ҳарбий қўмондонлигининг хабар беришича, мана шу ҳужумларни қайтариш ва ҳаво жанглари чоғида душманнинг 29 самолёти йўқ қилинди.

Сурия авиацияси кеча Жўлан тепаликлари районида, шунингдек Хула кўлига яқин Иордан дарёсининг ғарбида душман қўшинларига бир неча марта зарба берди.

БАҒДОД, 10 октябрь. (ТАСС). Исроил қўшинларига қарши уруш ҳаракатларида қатнашаётган Ироқ авиацияси Жўлан тепаликларидаги Исроил ҳарбий объектларига 80 марта ва Синай ярим оролида душманнинг ракета позицияларига ўн марта зарба берди. Ироқ ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида шу ҳақда маълум қилинди.

Бугун Ироқнинг қирувчи самолётлари Ироқ осмонига бостириб кирган Исроил самолётини уриб туширди.

ҚОҲИРА, 10 октябрь. (ТАСС). Бугун Синай ярим оролида ва Сувайш фронтининг жанубий секторида бўлиб ўтган жанглар давомида Миср қўшинлари 16 танкни, бир қанча тўплар ва миномётларни, шунингдек кўп миқдорда енгил қуролларни қўлга туширдилар. Миср ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида шу ҳақда хабар берилган.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИ ПРЕЗИДЕНТЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилиш учун 10 октябрда, Москвада жаҳон тинчлик кенгаши президентлик кенгашининг фавқулодда мажлиси очилди. Мажлис ишида Европа, Осиё, Америка ва Африкадаги кўпгина мамлакатларда тинчлик учун кураш ҳаракатининг таниқли арбоблари, бир қанча совет жамоат арбоблари, Миср, Сурия, Жазоир, Ироқ, Ливан элчилари ва элчихоналарининг дипломатия ходимлари иштирок этдилар.

Жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Ромеш Чандра мажлисни очиб, Исроилнинг араб мамлакатларига қарши янги агрессиясини қоралади. У жаҳон жамоатчилигига мурожаат қилиб, араб халқларининг олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлашга чақиради.

(ТАСС).

СССР — Финляндия газ қувури ётқизиш ишлари қизғин давом этмоқда. Келаси йили совет табиий гази Финляндияга етиб келади. Суратда: газ қувури участкаларининг бирида трубаларни ётқизиш пайти.

Прессенс Бильд-ТАСС фотоси.

ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам озодлик миллий фронтининг Марказий Комитети Чилидаги реакцион ҳарбий хунтани қаттиқ қоралайди. «Биз қонли террор дарҳол тўхтатилишини, революцион ва ишчилар ҳаракатининг ветерани Луис Корвалан ҳамда халқ бирлигининг бошқа раҳбарлари озод қилинишини қатъий талаб қиламиз», — дейилади Марказий Комитет баёнотида.

БУДАПЕШТ. Венгрия Ёзувчилар Союзи Чили ҳарбий хунтаси ўтказаётган тартибсизликларга, террор сиёсатига қарши қаттиқ норозилик изҳор қилди. «Биз ўз озодлиги учун курашаётган Чили халқи билан батамом бирдаммиз»,— деб таъкидланади союз баёнотида.

ЛИМА. Перу президенти Веласко Альварадо Чили ҳарбий хунтасига телеграмма йўллади. У бу телеграммада Перу халқи номидан Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва мамлакатнинг бошқа сиёсий раҳбарларидан ўч олинишига йўл қўймасликка чақирди.

БОГОТА. Колумбия демократик хотин-қизлар союзи Чили Компартиясининг Бош секретари, ўз ватанининг оташи ва ватанпарвари Л. Корваланни дарҳол озод этишни талаб қилди.

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда БМТ биноси олдида Чилида реакцион ҳарбийлар ўтказаётган террор ва репрессия сиёсатига қарши оммавий норозилик намойиши уч соатдан ортиқ давом этди. Намойиш Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг сессиясида Чили «ташқи ишлар министри», ҳарбий хунта вакили Уэрта нутқ сўзлаётган вақтда ўтказилди. Намойишчилар «Чилида репрессиялар тўхтатилсин ва барча сиёсий маҳбуслар озод қилинсин!», «Луис Корвалан озод қилинсин!», «Чилида фашизм йўқолсин!», «Яшасин халқ бирлиги блоки!» деган плакат ва шиорларни кўтариб боришди. Намойиш қатнашчилари «Чили — бор бўлсин, хунта—йўқолсин!» деган сўзларни қайта-қайта такрорлашди.

ПАРИЖ, 10 октябрь. (ТАСС мухбири). Бутун дунёда Чили халқининг кураши билан буюк бирдамлик ҳаракати кенг авж олиб кетди, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда бу ерда турган, исёнчилар томонидан ўлдирилган Чили президентининг қизи — Исабель Альенде.

Бир ой муқаддам отам, мамлакатнинг қонуний президенти, деб сўзини давом эттирди у, ватанпарвар ва революционер сифатида жангда ҳалок бўлди.

Исабель Альенде президент Альенде ҳаётининг сўнги соатлари ҳақида сўзлаб берди. «У менга бундай деди: «Мен охиригача курашишга аҳд қилдим. Биз ҳозир халқимиз тарихига мудҳиш, фожиали саҳифа ёзиб қолдирамиз, лекин тарихни халқ, Лотин Америкаси давом эттиради». Мен уни «Ла Монеда» саройида каскада, елкасига карабин осиб олган ҳолда эслаб қолдим...».

Президент Альенде ҳаётини қурбон қилган ишни бошқалар давом эттиради, деб таъкидлади Исабель. Чили халқи курашни тўхтатгани йўқ, революция байроғини туширгани йўқ.

(ТАСС, 10 октябрь).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

МОСКВА. Ўзаро ҳамкорлик иқтисодий Советининг (СЭВ) биносининг умумий кўриниши.

В. Чередницев фотоси.

КРАСНОДАР ЎЛКАСИ. Красноармейск районидаги «Россия» колхози асосан шоли етиштиради. Хўжалик шоликорлари тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида давлатга 21 минг тонна шоли сотиш мажбуриятини олишган. Суратда: ҳосилни йиғиштириб олиш пайти.

Е. Шулепов фотоси.

КУРСК ОБЛАСТИ. Қабул пунктлари янги ҳосилни тез ва уюшқоқлик билан қабул қилиб олмоқда. **Суджанскдаги янги қурилган ғалла қуритиш тегирмони яқин атрофдаги хўжаликлар ишини бир мунча осонлаштирди.**

О. Сизов фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ЖАҲОН АДАБИЁТИ ЖОВОНИМИЗДА

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти коллективи хайрли ишга қўл урди. Иттифоқимизнинг бу йирик нашриётида жаҳон адабиётининг энг буюк намояндалари асарларидан иборат 100 жилдлик нашрни тайёрлаш режаси тузилди.

Маълумки, совет адабиётимизнинг отахони Алексей Максимович Горький ташаббуси билан Октябрь революциясидан кейинги дастлабки йиллардаёқ «Жаҳон адабиёти кутубхонаси» номи остида кўп жилдлик китоблар туркумини тайёрлаш борасида кўп иш қилинган эди.

Мана бир неча йилдирки, улуғ адибнинг орзуси амалга оширилиб, Москвадаги «Художественная литература» нашриёти томонидан 300 жилдлик «Жаҳон адабиёти кутубхонаси» чиқарилялти.

Эндиликда ўзбек китобхонлари ҳам жаҳон классикларининг энг етук асарлари билан ўз она тилларида танишадилар. Шекспир ва Гёте, Пушкин ва Толстой, Бальзак ва Достоевский, Саъдий ва Ҳофиз китоблари жовонларимиздан ўрин олади. Айни замонда бу нашр ўзбек таржимачилик санъати ва китоб босиш маҳоратининг ўзига хос кўзгуси бўлади.

И. СУЛТОНОВ.

МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Чиноз районидаги Пахта қишлоғи касалхонасининг коллективи далада ишлаётганларга маданий хизмат кўрсатишмоқда. Врачлардан Абдукарим Жамолбоев, Мирзаали Раҳбаров, медицина ҳамшираларидан Муқаддас Асетова, Тоня Павловалар тез-тез Киров номли, «Москва», Навоий номли колхозларнинг дала шийпонларида бўлишиб, теримчилар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришмоқда, тиббий ёрдамлар кўрсатишмоқда.

Райондаги Олмазор посёлкаси, Чиноз шаҳридаги медицина муассасаларининг мутахассислари ҳам колхозчиларга медицина хизмати кўрсатмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

«Комбайн» аппарати кўз врачларининг яқин ёрдамчиси. Суратда: профессор Н. Шульпина (чапдан иккинчи) москвалик ва тошкентлик ҳамкасблари билан ана шу аппаратни ишлатмоқда. (Чапдан) профессор М. Ҳамидова, доцент В. Боришполец, профессор М. Комилов, ассистент Э. Лебединская ва катта илмий ходим Х. Комилов ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

ҚАРИБ ҚУЙИЛМАГАН

Инсондаги ҳамма яхши фазилатлар онага бўлган муҳаббатдан бошланади.

Хонага ўрта ёшлардан ошган, содда кийинган, сипогина бир аёл тортиниб кириб келди. Ёнида уялиб турган кўҳликкина қизга ишора қилар экан: «қизим» деб таништирди. Она-бола ийманиб стуллардан жой олишди. Она, гапни нимадан бошласам экан, деб ҳаяжонланар ва қизига қараб қўярди:

— Жонидан ўтмаса, ким умрдошининг, болаларининг отаси устидан арз қилиб келади, — ниҳоят гап бошлади Мактуба Шомансурова. — Эрим И. Ойхўжаев билан бир ёстиққа бош қўйганимга қарийб ўттиз йил бўлди. Тўрт ўғил-қизнинг ота-онаси бўлдик. Бу одамга турмушга чиқиб, кўрган рўшнолигим ҳам, орттирган бисотим ҳам шу болаларим...

Она томоғини бўғиб келаётган аламини ютиб, бироз тин олдида гапида давом этди:

— Уйим-жойим десангу, эвазига «қишлоқи» деб камситилсанг. Ўз уйингдан қувилсанг, додингни кимга айтасан. Эзилиб кетдим. Маҳалла-кўйдан, келинларимдан, қуда-андаларимдан андиша қилиб, дардимни ичимга ютдим. Андишанинг отини қўрқоқ қўйиб, борган сайин мен ва болаларим уёқда турсин, бизни ёнимизни олиб, ўғлига танбеҳ берган онаизорини ҳам одам ўрнида кўрмай қўйди. Онасини урган пайтларида ажратиб олганмиз.

Шу кунларда эрим ҳаммамизни қувиб қўйибди. Бола-чақали икки ўғлим қайнота, қайноналарининг уйида, қизим билан ҳар оқшом ҳар кимнинг эшигини қоқишдан хижолатга ботиб кетдик. Наҳотки, ўз уй-жойинг бўла туриб, у ерда яшашга ҳаддинг сиғмаса? Редакцияга ёрдам сўраб келдик...

Аёл бошидан ўтганларни узоқ гапирди. Йиғлади, яна сўзлади... Қиз онасининг қўлтиғидан олди. Улар бошлашиб чиқиб кетишди. Кўз олдимда ота-она тақдирига шерик фарзанднинг сўниқ чеҳрасидаги мунг, ҳасрат, дард ва алам қолди...

Жамолхон ая фарзанд улғайтираётганда жуда катта орзулар билан яшарди. Аммо, Исроилхўжа она ишончини, умидини оқламади.

«...Мактуба билан ярашмасанг, оқ сутимни кўкка соғдим демаганингда бошқасига уйланган бўлардим, ҳаётимга зоминсан», деб онаизорини хўрлади, унга қўл кўтарди.

Она оғир ётиб қолди. Уни касалхонага олиб кетишди. Онаизор ўғил йўлларига интизор... Ўғил хабар олмади.

Она ҳаётдан кўз юмди. Ўғил йўлда (почта поездида ишлайди). Кичик ўғил марҳумани касалхонадан уйга олиб келди. Сўнгги йўлга ҳам ўша ердан узатилди. Она хотирасини эслаб турди. Одамларнинг кўзи Исроилхўжанинг йўлида: ҳали-замон қилмишларига минг-минг пушаймон бўлиб, юзини юлиб, келиб қолади. Онаизорини энди топсин-чи?..

Исроилвой эса ҳеч нарса бўлмагандек йўлдан ортиб-тортиб кириб келди. На укасиникига бориб, жигарига ҳамдард бўлди ва на она қабрини зиёрат қилди. Онаизорининг вафотига 40 кун бўлмай, дангиллатиб тўй бошлаб юборди. Кичик ўғилникида аза, каттасиникида тўй-томоша. Ҳайратдан ёқа ушлаб, «товба» демаган қолмади. Қулоқ эшитиб, кўз кўрмаган шармандалик!

...Шу-шу Исроил Ойхўжаев эл-юрт назаридан қолди. Иснодга оила аъзолари ҳам бош кўтараолмай қолди.

Одат тусига кирган бундай тўс-тўполонларга кўкси қалқон оила тираги — Жамолхон ая энди йўқ. Исроилнинг қўли баланд келди. Оила пардек тўзиб кетди. И. Ойхўжаев ўзининг қора ниятига эришди. Мана энди Тошкент шаҳрининг Қизилқум кўчаси 36-уйдаги олти хонали дангиллама ховлида ўзи хон, кўланкаси майдон. Ҳоҳласа қўш дарвозага шарақлатиб қулфларни солади-да, «Волга» машинасига ўтириб истаган жойига йўл олади. Истаса эшик очиб, чор-атрофга сув сепиб, бу даргоҳда ҳаёт давом этаётганини намойиш қилиш учун дарвозадан «савлат тўкиб» кириб-чиқиб турарди...

Бу даргоҳга кимлар келиб-кетмади. Бахт қушини қувиб келиб, икки болали бўлганда, ўзи қувилган И. ҳам ниҳоятки икки йил яшаб бефарзандсан деб «ковуши тўғриланган» З. ҳам, ниҳоят Мактуба ҳам Исроилнинг қурбонлари.

Шу кунларда маҳаллада яна дув-дув гап: нима дейсиз Исроилхўжа уйланмоқчимиш... Палончига, пистончига одам қўяётганмиш... «Вой, қалмоққа тушганда хўроз қанд яламай кетсин» аскияга олишади қиз-жувонлар...

Мана, салкам олтмиш ёшни уриб қўйган кишининг эл-юрт олдидаги шаъни, обрўйи!!

Оилада киши ўзини қандай тутса, ишда ҳам бу ўз акс-садосини беради, албатта. Сўзни И. Ойхўжаевнинг сўнгги иш жойи — почта ташиш Тошкент бўлими бошлиғи С. Ҳатамов ва шу бўлим маҳаллий комитетининг раиси Ҳ. Эргашевдан эшитинг:

«...Проводник — электромонтёр И. Ойхўжаев шу йилнинг март ойида ишга кайф билан кириб келди. Страхование мухрини йўқотганини билиб қолдик. Устига почта ходимларига нисбатан безорилик ҳам қилди. Шу сабабли уни линиядан олиб, бошқа ишга ўтказиш билан жазоладик...».

И. Ойхўжаевнинг меҳнат дафтарчасидаги айрим белгилар олдинги иш жойларида ҳам ёмон из қолдирганидан далолат беради.

— А. Авлоний маҳалласида юзлаб оилалар истиқомат қилади,— дейди маҳалла комитетининг раиси Иноят Юсупов. Лекин маҳалла активлари ўртасида, ўртоқлик судида бу қадар кўп муҳокама бўлган, тартибга чақирилган одам йўқ. Исроилнинг оила жанжали жанжалми, бошқа ишкали ҳам бор, — гапида давом этди у ва махсус тутилган делони олдимизга қўйди:

Дело № 1. И. Ойхўжаев. Безори. 19 февраль. 1971 йил. Делога И. Ойхўжаев устидан маҳалла номига тушган шикоят хатлари ва ўртоқлик судининг қарорлари тикилган. Буларда И. Ойхўжаев безориликда, тартиббузарликда айбланади. Делода И. Ойхўжаевнинг кўпчилик олдида берган тилхати ҳам сақланган: **«...Оила аъзоларим билан муомаламни яхшилайман, қўшниларни безовта қилмасликка сўз бераман...».** Афсус, ваъда ваъдалигича қолаверди. У ўз билганидан қолмади. Куни-кеча маҳалла оқсоқоллари И. Ойхўжаевнинг субутсизлигини, маҳалла шаънига иснод келтираётганини юзига солиб, яна дакки беришди. Кор қилдимикин?

Хожи ота:

— Қарилигимга қарамай, шу оилани тинчитиш учун кўп ўртага тушдим. Вақтимни аямадим. Афсуски, Исроилхўжа сўзининг устидан чиқмайдиган киши экан. Унга эссиз насиҳат...

Т. Иноғомов — маҳалла ўртоқлик судининг раиси:

— И. Ойхўжаев маҳалла комитетини менсимайди. Унинг чора-тадбирларини инобатга олмайди. Гапириш, панд-насиҳат шунчалик бўлар... Сиртига сув юқтирмайди. Жуда ўжар, такобир. Холис муносабатни ғаразгўйлик деб билади...

Қаттиқ қайнаган қозон ўз оловини ўзи ўчиради, деган гап бор. Исроил бу хонадондаги жўшқин ҳаётга ўт қўйди. Оқибат қуриган дарахтдай сўппайиб қолди. Афсуски, бундан сира пушаймон бўлаётгани йўқ. У бошқа нарсага маҳлиё. Фарзандларининг қадр-қимматидан ҳам, ўзининг оталик, оила бошлиғидек шарафли номидан ҳам устунроқ, ширинроқ туюлган, бутун вужуди ила хирс қўйган уй-жой, мол-мулк унинг қўлида.

У онаизори яйраб-яшнамаган, болалари ҳузур-ҳаловат кўрмаган уйнинг ёлғиз «эркаси» бўлиб яшайман, деб чучварани ҳом санаяпти. Бу жабр-дийдалар орқасида одил суд ва прокуратура органлари турганини, ҳуқуқ ташкилотлари адолат ҳукмини чиқариб беришини Ойхўжаев унутган чоғи!

Ҳа, ҳамма нарса онага бўлган муносабатдан бошланади. На ишда ва на оилада ўрни бўлган, маҳалла-кўй эътиборидан қолган Ойхўжаевнинг қилмишини халқ ҳукмига ҳавола қиламиз. Кўпчиликнинг юзига оёқ тираган кимса халқ нафратига лойиқ.

Дилбар МАҲМУДОВА.

АХЛОҚ—ОДОБ МАВЗУИДА

Спорт

КУБОК ЕРЕВАНГА ЙЎЛ ОЛДИ

Футбол бўйича Совет Иттифоқи кубогининг ҳал қилувчи учрашуви бу йилги мавсумнинг икки етакчи коллективи «Арарат» ва Киев динамочилари ўртасида ўтказилди. Томошабинлар муносиб рақиблар ўртасидаги ҳаяжонли учрашувнинг гувоҳи бўлдилар. Аввал киевликлар муваффақиятга эришишди. 61-минутда Колотов ўн бир метрлик белгидан тўп киритди. Украин футболчилари ғалабага жуда яқин турган эдилар. Уларни фахрли совриндан бор йўғи бир минут вақт ажратиб турарди. 89-минутда «Арарат» ҳужумчиси Иштоян Самохин дарвозасига киритган жавоб тўпи арман футболчиларига қўл келди. Орани очиқ қилиш учун қўшимча ўттиз минутлик вақт белгиланди. Ўйин тақдирини 103-минутда Иштоян киритган иккинчи тўп ереванликлар фойдасига ҳал этди. Ҳисоб — 2:1! Арманистон футболчилари 19 йилдан сўнг Украина пойтахти командаси билан яна финалда учрашиб реванш олдилар. Илгари худди шу ҳисобда киевликлар ютиб чиқишганди.

«Арарат» СССР кубогини қўлга киритган ўнинчи коллективдир. Бунгача кубокни Москванинг «Спартак» (9 марта), «Торпедо» (5 марта), «Динамо» ва ЦСКА (4 мартадан), «Локомотив» (2 марта) коллективлари ҳамда Донецкнинг «Шахтёр» командаси (2 марта), «Зенит» ва «Карпати» (1 мартадан) қўлга киритгандилар.

ЯНА ҒАЛАБА

Ёшлар ўртасида боксдан СССР кубоги мусобақаларида Ўзбекистон чарм қўлқоп усталари яна ғалабага эришдилар. Улар Арманистон командасини 20:12 ҳисобида енгдилар. Шу куни «Ёшлик» аренасида Москва—Латвия ёш боксчилари мусобақаси ҳам бўлди. Бунда пойтахтликлар 17:15 ҳисобида ютиб чиқишди.

Бугун республикамиз вакиллари латвияликлар билан рингга чиқадилар. Москванинг ёш боксчилари Арманистон вакиллари билан учрашадилар.

ЗАРБДОР ҚУРУВЧИ ЁШЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Ўзбекистон зарбдор комсомол-ёшлар қурилишлари спортчиларининг иккинчи спартакиадаси программасига киритилган волейбол ва миллий кураш мусобақалари тамом бўлди. Спортнинг бу иккала тури бўйича спартакиада иштирокчилари Олмалиқда куч синашишди.

Олмалиқ химия заводи бинокорлари волейбол учрашувларини мағлубиятсиз тугатдилар. Финалда улар Андижон сув омбори командасини 3:0 ҳисобида енгдилар.

Миллий кураш бўйича мусобақалар эса Андижон сув омбори командасининг ютуғи билан тугади. Олмалиқликлар Сирдарё ГРЭСи коллективидан кейин учинчи ўринни олдилар. Фарғона усулида бўлган кураш У. Жўраев (Сирдарё области), П. Петухов (Олмалиқ), А. Жабборов (Андижон), бухороча усулда кураш эса К. Жумабоев (Сирдарё области), М. Умурзоқов (Андижон), А. Ли (Олмалиқ) уларнинг ғалабаси билан тугади. Улар спартакиада чемпиони номини олдилар. Бугун шахмат мусобақалари ниҳоясига етади. Спартакиадани мерганлар ва оғир атлетикачилар баҳси якунлайди.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30—МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 —Фильм-концерт. 18.30 — Нафосат оламида. 19.00 — Халқ контроли экрани. 19.30 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. Ахборот. 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — Ахборот. 20.45 — Пахта терими кундалиги. 21.00 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА. 19.30 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильмлар экрани. 20.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Ёшлик». 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Тошкент янгиликлари. 19.15 — Фильм-концерт. 20.00 — «Тошкент — бугун ва эрта». 20.20 — Телеспектакль.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12|X да Қочпи тўй (кундуз соат 3 да билетлар сотилган), Ёшликда берган кўнгил (кечқурун), 13|X да Ҳалима, 14|X да Қочли тўй, 15|X да Тоғ гўзали.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 12|X да Трибунал, 13|X да Беш кунлик куёв, 14|X да Ойдин (кундуз соат 12 да), Қачонгача мой ейсан (кеч соат 7 яримда).

КИНО

Мен — Шаповалов — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (15.00, 19.00, 20.45).

Угай она — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Оцеола — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

12 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
13 ОКТЯБРЬ КУНДУЗ СОАТ 12.15 МИНУТ ВА КЕЧ 7 ЯРИМДА
14 ОКТЯБРЬ КУНДУЗ СОАТ 12.15 МИНУТ, 3 ВА 7 ЯРИМДА

ИВАН АНИСИМОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ **ЎРГАТИЛГАН АЙИҚЛАР АТТРАКЦИОНИнинг ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ**

Олдиндан билет сотиш кассаси кундуз соат 12 дан ишлайди.

Цирк ёнида «1-Экспресс», 1, 4, 19, 24, 25, 30, 41, 49, 52, 54, 78-автобусларнинг сўнгги бекати жойлашган.

«Ўзбекконцерт»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12, 13, 14 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ГУЛЛАР

ҚОЗОҚ ЁШЛАР-ЭСТРАДА АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

ТЕМИР ЙЎЛДА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Шу йил 31 август куни тушдан кейин Ҳамза темир йўл станциясидан Тошкент товар станцияси томон машинист Ҳасанов бошқараётган дрезина борарди.

8-километрдаги ўтиш жойида навбатчи П. Суворова шлагбаумни тушириб, дрезинани ўтказиб юбориш учун дарҳол ҳозирлик кўрди. Тўсиқнинг ҳар икки томонида келаётган машиналар йўл очилишини кутишиб, тизилиша бошлашди. Аммо, 88—61 ТНЕ номерли «Москвич» машинаси тўсиқнинг чап томонидан айланиб ўтмоқчи бўлиб, дрезинага бурилиб урилди. Машина пачоқланди, шофёр — «Главташкентстрой» ишчиси Баширов ва унинг ҳамроҳлари тасодиф туфайли омон қолдилар.

74-қурилиш бошқармасига қарашли 88—54 ТНГ маркали автомашина шу йил 25 июлда Жарқўрғон кўчасини кесиб ўтган темир йўлда тепловозга бориб урилди. Оқибат натижасида шофер В. Теняев ҳамда у билан бирга кетаётган йўловчи К. Галимовлар қаттиқ жароҳатланган ҳолда 3-шаҳар касалхонасига ётқизилди.

Облиқ геологоразведка партиясига («Ташкентгеология» трестининг химгеологонеруд экспедицияси) қарашли М. Майлибоев бошқараётган машина темир йўлни кесиб ўтиш вақтида бузилиб қолди. Яқинлашиб келаётган поездни кўрган Майлибоев яширинишга ҳаракат қилади. Эрталаб у жавобгарликни ўз бўйнидан соқит қилиш учун экспедиция бошлиқларига «Машинани ўғирлаб кетишганди» деб айтади.

Шу йил 6 январда эса 2111 номерли поезд (машинисти К. Иванов) 27—80 ТНЖ номерли «Волга» такси машинаси (1-бирлашган таксомотор парки) билан тўқнашиб, у ҳам ёмон оқибат билан тугади. Сағбон яқинидаги (Калинин райони) 3353-километрга яқинлашганда поезд машинисти огоҳлантирувчи сигнал бериб, кесиш жойининг очиқлигига ишонч ҳосил қилгач, йўлда давом этади. Аммо, тўсатдан қаршисида машина пайда бўлиб қолади. У сигналга ҳам эътибор бермасдан темир йўлни кесиб ўтишда давом этади. Машинист тормоз беради, лекин, вақт ўтган эди. Тўқнашув натижасида машинадаги пассажир Ф. Ортиқова оғир жароҳатланган ҳолда Охунбобоев номли колхоз касалхонасига олиб борилди ва у ерда вафот этди. Шофер Н. М. Саидов ҳам оғир жароҳатланган ҳолатда ТошМИга ётқизилди.

Бундай бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун Ўрта Осиё темирйўли Тошкент бўлими ходимлари сўнгги вақтда анчагина ишларни амалга оширмоқдалар. Йўл қурилиши типовой лойиҳалар асосида олиб борилиши, унда автоматика кенг қўлланилиши, кесиб ўтиш жойларига бетонлар ётқизилиши яхши натижа бермоқда. Темир йўлда хизмат кўрсатишни яхшилаш, навбатчиларнинг малакаларини ошириш юзасидан ҳам кўпгина тадбирлар ўтказилмоқда. Шунингдек, давлат автоинспекцияси ходимлари билан биргаликда темир йўлнинг кесиб ўтиш жойлари алоҳида назорат қилинмоқда, автохўжаликларда тегишли мавзуларда суҳбатлар ўтказилмоқда. Бу ишда бизга кўнгилли дружиналар, илғор темир йўлчилар катта ёрдам бермоқда. Бундай тадбирларнинг ўтказилиши натижасида темир йўлларда бу йил ўтган йилгига нисбатан бахтсиз ҳодисалар икки марта камайди.

Аммо, буни ҳам қониқарли, деб бўлмайди. Бахтсиз ҳодисаларни тамоман йўқотиш учун Тошкент область ижроия комитетининг июнь қарорида белгиланган тадбирлар тўлиқ бажарилиши лозим.

Бахтсиз ҳодисаларнинг юз беришига корхона ва автохўжаликларда ҳайдовчилар ўртасида тушунтириш ишлари қониқарсиз олиб борилаётганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Область ижроия комитети июнь ойида қабул қилган қарорида пассажир ва юк ташиш область автотрестлари, 1-областлараро тресги, «Узсельхозтехника область бирлашмаси, область қишлоқ хўжалиги бошқармаси, «Ташсадвинсовхоз» область совхозлар трестлари биргаликда темир йўл бошлиқлари ва автохўжаликлар бошлиқларининг йиғилишини ўтказиб, қўшимча тадбирлар белгилаш лозимлигини қайд этиб ўтди. Шунингдек, автохўжаликларнинг инженер-техник ходимлари томонидан темир йўлий кесиб ўтиш қоидаларига ҳайдовчилар қандай риоя қилишаётганини текшириш учун мунтазам равишда рейдлар уюштириш тадбирлари белгиланди.

Ҳозирги вақтда область ижроия комитети қарорига мувофиқ Тошкент темир йўл бўлими ҳайдовчилари учун махсус гарантия мажбуриятномаси таъсис этилди. Унда қуйидагилар ёзилган: «Мен автомобиль ва юк транспортларининг ўзиюрар машина ва механизмларининг темир йўлдан ўтиш, оғир ва катта ҳажмли махсус юкларни темир йўл кесишган жойлардан олиб ўтиш қоидаларини ўргандим ва яхши ўзлаштирдим. Йўл дистанцияси ходими (корхона, автохўжалик, колхоз ёки совхоз раҳбари) томонидан бу ҳақда йўл-йўриқ олдим. Белгиланган қоидаларга риоя қилишга сўз бераман».

Ана шу мажбуриятнома системасининг барча автохўжаликлар, корхона, колхоз-совхозларда жорий этилиши ҳар бир машина ҳайдовчининг поездлар ва пассажирлар хавфсизлигини таъминловчи темир йўл қоидаларини яхши билиши ва уларга риоя қилишига эришиш имконини беради.

Янги ҳосил ортилган машиналарнинг жадал ҳаракати тиғизлашган ҳозирги мавсумда ҳар бир киши ёки машина ҳайдовчининг темир йўлдан ўтиш қоидаларига қатъий риоя қилишларига, чорва ходимларининг эса молни темир йўл яқинида боқаётган пайтларида ҳамиша огоҳ бўлишларига эришиш айниқса муҳимдир. Шу мақсадда район ижроия комитетларида, область автоинспекциясида ва корхоналарда жамоатчи инспекторлар группалари ишини активлаштириш, темир йўл қоидаларини бузувчиларга нисбатан муросасиз бўлиш, уларга нисбатан жамоат таъсири чораларини кўриш керак.

Г. ЗАХРИДДИНОВ,
Тошкент темир йўл бўлими бошлиғи,

Ю. СИНЯГИН,
Йўл бўлими мудирининг ўринбосари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари—В35885, В37916. Масъул секретарь —В34808 пропаганда ва адабиёт санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши ва ахборот, спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги ва фан мактаб, олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64634.
В. 1840.
Р—03749